Nijmegen, 15 december 2025

Betreft: nieuwe Verordening Wmo en Jeugdhulp (agendapunt 7.3 van de Besluitenronde op 17 december)

Geacht college en geachte raad,

In het kader van de nieuwe Verordening Wmo en Jeugdhulp willen wij twee zaken aan de orde stellen. De eerste is de Zorgenbrief Ombudsman van 24 november 2025. De tweede is het verlagen van het pgb voor huishoudelijke hulp voor mensen die met 'informele hulp' werken.

Zorgenbrief Ombudsman
Wij ondersteunen de Zorgenbrief Ombudsman Nijmegen van 24 november 2025 van harte, vanuit het cliëntperspectief dat wij als Zelfregiecentrum dienen.
In deze brief wordt onderbouwd waarom het van belang is dat er een duidelijk begin-moment moet zijn van een aanvraag Wmo of Jeugdhulp en dat er altijd een beschikking moet worden afgegeven. En dat er voor de burger duidelijke informatie moet zijn over het besluitvormingsproces en de klachtenprocedure.

Als Zelfregiecentrum hebben wij eerder hetzelfde pleidooi gehouden, mede gebaseerd op rapporten van de Rekenkamer. We hebben toen ook gepleit voor het aanstellen van een Nijmeegse Ombudsman voor het sociaal domein. Nu deze actief is, komt dit punt van rechtsbescherming gelukkig weer terug op de agenda.

De Ombudsman is heel duidelijk:

- Rechtsbescherming is geen verzoeknummer, het is een wettelijke plicht die het speelveld gelijk maakt voor alle inwoners.
- Het is aan het college om een beschikking af te geven na een aanvraag, daar zou een inwoner niet (nogmaals) om moeten vragen.
- Een beschikking is geen bureaucratische last, het is de basis van een rechtmatig besluit.

Volgens onderzoek van promovendus Bas Kerssies zou de gemeente het doenvermogen van burgers moeten faciliteren in plaats van drempels opwerpen. Het niet afgeven van een beschikking is zo'n drempel. Bij afwijzing van een hulpvraag moet de burger namelijk alsnog verzoeken om een maatwerkvoorziening. Pas als die niet wordt toegekend kan hij in bezwaar gaan. Er zijn weinig burgers die dit weten.

Het risico is dat nu (alleen) mondige burgers profiteren, de (veel grotere) stille groep niet. Dit creëert rechtsongelijkheid en rechten worden selectief toegankelijk.

Wij adviseren het college en de raad de aanbevelingen van de Ombudsman over te nemen.

Verlaging PGB

In de verordening Wmo en Jeugdhulp staat dat de pgb-vergoedingen voor 'informele hulp' vanaf 2026 lager zijn dan in 2025. Bij 'informele hulp' wordt gedoeld op hulpverlening via mensen uit het sociale netwerk. Het gaat in onderhavige casus om huishoudelijke hulp.

We halen de casus hier aan. Burger: "Ik heb inderdaad mijn vaste zorgverlener als werknemer in dienst, dus rechtstreeks en niet via een organisatie. Dus ik ga ervan uit dat de gemeente dat ziet als informele zorg. Maar ik zie die zorgverlener niet als iemand uit mijn netwerk. Zij is zeker geen vriend of kennis van mij en we hebben een professionele relatie. De reden hiervoor is dat ik de relatie met familie en vrienden zo gelijkwaardig en normaal mogelijk wil houden. Ik vind het namelijk erg raar als ze, elke keer als ze bij me langskomen, een klusje zouden moeten uitvoeren. Ik geloof dat ik dan geen normale vriendschappen meer kan onderhouden."

"De reden voor mij om over te stappen naar een PGB was, dat ik zorg in natura niet kon combineren met mijn werk en studie. Het overgaan op de nieuwe verordening zou voor mij betekenen dat ik ongeveer € 6 per uur moet bijplussen. Dat betekent in mijn geval € 18 per week en dus bijna € 1.000 per jaar. Dat kan ik niet opbrengen."

"Mijn zorgverlener heeft aangegeven dat ze, als de loonsverlaging doorgaat, mij geen hulp meer gaat verlenen. Ook zal het erg moeilijk worden om iemand tegen het lagere uurtarief te vinden."

De hele idee van het PGB is dat je je eigen hulp of zorg kunt inkopen en naar eigen wens kunt inrichten. Dat je eigen regie hebt. Bij het verlagen van het PGB door 'informele' hulpverleners wordt dat een stuk moeilijker. Het college beroept zich op een uitspraak van de rechter, dat de gemeente niet meer dan het minimumloon hoeft te betalen voor hulp uit het sociale netwerk. In onderhavige casus komt de hulpverlener echter niet uit het sociale netwerk. We adviseren daarom in dit geval en soortgelijke gevallen, geen verlaging van het PGB-tarief toe te passen.

Hoogachtend,

Jos Kersten
Directeur Zelfregiecentrum